

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL STATYBOS TECHNINIO REGLAMENTO STR 2.01.01(5):2008 „ESMINIS
STATINIO REIKALAVIMAS „APSAUGA NUO TRIUKŠMO“ PATVIRTINIMO**

2008 m. kovo 12 d. Nr. D1-132
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)) 8 straipsnio 5 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 280 „Dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 2002, Nr. [22-819](#); 2004, Nr. [103-3787](#)) 1.2 punktu,

1. T v i r t i n u statybos techninį reglamentą STR 2.01.01(5):2008 „Esminis statinio reikalavimas „Apsauga nuo triukšmo“ (pridedama).

2. L a i k a u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymą Nr. 421 „Dėl reglamentų STR 2.01.01(4):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Naudojimo sauga“ ir STR 2.01.01(5):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Apsauga nuo triukšmo“ patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [8-216](#));

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 25 d. įsakymą Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 421 „Dėl reglamentų STR 2.01.01(4):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Naudojimo sauga“ ir STR 2.01.01(5):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Apsauga nuo triukšmo“ patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [96-4232](#)).

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

STATYBOS TECHINIS REGLAMENTAS
STR 2.01.01(5):2008
ESMINIS STATINIO REIKALAVIMAS „APSAUGA NUO TRIUKŠMO“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis statybos techninis reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato vieną iš šešių esminių statinio reikalavimų, nurodytų Lietuvos Respublikos statybos įstatymo [6.1] 4 straipsnio 1 dalyje, – apsaugos nuo triukšmo reikalavimus.

2. Reglamentas priklauso statybos techniniams reglamentams, kurie nustato pagrindines Lietuvos Respublikos statybos techninio normavimo, projektavimo ir statybos kryptis, suderintas su Europos Sąjungos Tarybos 1988 m. gruodžio 21 d. direktyvos 89/106/EEC „Dėl valstybių narių įstatymų, kitų teisės aktų ir administracinių nuostatų, susijusių su statybos produktais, derinimo“ (toliau – SPD) nuostatomis.

3. SPD paskelbta oficialiame Europos Sąjungos leidinyje „Official Journal of the European Communities“ 1989 02 11 Nr. L 40.

4. Šio Reglamento tikslas – vadovaujantis SPD, konkretizuoti esminį statinio reikalavimą „Apsauga nuo triukšmo“, kad būtų galima įvertinti, kaip Lietuvos Respublikoje šią sritį reglamentuojantys galiojantys normatyviniai statybos techniniai dokumentai, normatyviniai statinio saugos ir paskirties dokumentai ir esminius statinio reikalavimus (vieną, kelis ar visus) ir statinio techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases nustatantys teisės aktai atitinka SPD; parengti naujus (pakeisti, papildyti galiojančius) normatyvinius dokumentus, taip pat Lietuvos darniaisiais standartais perimti Europos darniuosius standartus.

5. Šis Reglamentas yra privalomas rengiant normatyvinius statybos techninius dokumentus, normatyvinius statinio saugos ir paskirties dokumentus ir esminius statinio reikalavimus (vieną, kelis ar visus) ir statinio techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases nustatančius teisės aktus. Taip pat statybos proceso dalyviams, valstybinėms statybos ir statinio saugos ir paskirties reikalavimų priežiūros institucijoms, savivaldybėms, kurių veiklos principus statybos srityje nustato Statybos įstatymas [6.1].

II. NUORODOS

6. Reglamente pateikiamos nuorodos į šį dokumentą:

6.1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)).

III. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

7. Šiame Reglamente vartojamos pagrindinės sąvokos yra tos pačios, kurios pateiktos Statybos įstatyme [7.1]. Žemiau pateikiamos tik tiesiogiai su Reglamentu susijusios sąvokos:

7.1. **naudojimo savybės** – kiekybiniai rodikliai (vertė, laipsniai, klasės arba lygiai), apibūdinantys statinio, statinio dalies ar produkto esamą būklę, įvertinus dėl statinio ar statinio dalių numatomo naudojimo pagal paskirtį sąlygų arba numatomų produktų naudojimo sąlygų pokyčius;

7.2. **normalus naudojimas** – prevencinių ir kitų priemonių visuma, siekiant užtikrinti statinio naudojimo paskirties reikalavimus per visą jo naudojimo trukmę. Šios priemonės

apima tinkamos būklės palaikymą, atnaujinimą, atskirų statinio dalių instaliavimą ir pakeitimą.

Normalus naudojimas taip pat apima kontrolines apžiūras, atliekamas tuo atveju, kai reikia įvertinti apskaičiuotų išlaidų santykį su tam tikrų statinio dalių verte;

7.3. **poveikis** – veiksniai, dėl kurių poveikio statiniui ar jo dalims atsirastų nukrypimų nuo esminių reikalavimų. Veiksniai gali būti mechaniniai, cheminiai, biologiniai, šiluminiai ir elektromagnetiniai;

7.4. **statybos produkto naudojimas pagal paskirtį** – statybos produktas privalo būti tokių charakteristikų, kad, jį pagal paskirtį įkonstravus į tinkamai suprojektuotą ir pastatytą statinį, būtų tenkinami statinio esminiai reikalavimai;

7.5. **standartas** – pripažintos standartizacijos institucijos priimtas dokumentas, kuris nustato bendram ir daugkartiniam naudojimui tinkančias taisykles, bendruosius principus ar charakteristikas tam tikroje srityje. Darnusis Lietuvos standartas yra Europos Komisijos pavedimu Europos standartizacijos organizacijų parengtas darnusis Europos standartas, paskelbtas Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje ir perimtas kaip Lietuvos standartas;

7.6. **techninis liudijimas** – bet kuris dokumentas, patvirtinantis statybos produkto tinkamumo naudoti techninį įvertinimą pagal statinio, kuriame numatoma šį produktą naudoti, esminius reikalavimus ir nustatantis techninius statybos produkto reikalavimus.

Techniniai liudijimai yra šie:

7.6.1. Europos techninis liudijimas – dokumentas, kurį išdavė Europos techninio įteisinimo įstaigos (European Organization for Technical Approvals (EOTA)) narys pagal šios organizacijos ir Europos Komisijos nustatytą tvarką;

7.6.2. nacionalinis techninis liudijimas, kurį išduoda paskirtoji Lietuvos techninio įteisinimo įstaiga;

7.7. **techninė specifikacija** – dokumentas (dokumento dalis), kuriame pateiktus techninius reikalavimus turi atitikti apibūdinamas produktas, procesas ar paslauga. Statybos produktų techninės specifikacijos yra standartai ir techniniai liudijimai.

Techninės specifikacijos yra šių kategorijų:

7.7.1. A kategorijos – statybos techniniai reglamentai arba standartai, kurie taikomi projektuojant ir statant pastatus bei inžinerinius statinius ir jų dalis arba atskirais šios veiklos atvejais, vadovaujantis SPD nustatytais statinio esminiais reikalavimais;

7.7.2. B kategorijos – standartai ir techniniai liudijimai, kurie taikomi tik statybos produktams, įvertinant jų atitiktį ir ženklinant pagal SPD.

Pastabos:

1. A ir B kategorijų techninėse specifikacijose įrašyti reikalavimai turi būti tarpusavyje suderinti.

2. B kategorijos techninėse specifikacijose turi būti nurodoma atitinkamų statybos produktų paskirtis.

IV. ESMINIO STATINIO REIKALAVIMO „APSAUGA NUO TRIUKŠMO“ PAAIŠKINIMAS

8. Statinys turi būti suprojektuotas ir pastatytas taip, kad jame ir šalia jo esančių žmonių girdimo triukšmo lygis nekeltų grėsmės jų sveikatai ir atitiktų jų darbui, poilsiui bei miegui būtinas komfortines aplinkos sąlygas.

9. Esminis statinio reikalavimas „Apsauga nuo triukšmo“ (toliau – Esminis reikalavimas) nustato, kokia akustinė aplinka turi būti sukurta žmonėms ir kokiais statinio arba jo dalių akustiniais rodikliais ji išreiškiama.

10. Esminio reikalavimo nuostatos aprėpia apsaugą nuo:

10.1. statinių išorėje spinduliuojamo oro triukšmo;

10.2. gretimoje patalpoje spinduliuojamo oro triukšmo;

10.3. smūgio triukšmo;

10.4. įrenginių triukšmo;
10.5. perteklinio aidėjimo triukšmo;
10.6. triukšmo, spinduliuojamo į aplinką šaltinių, esančių statinių viduje ar su jais susijusių (aplinkos apsauga).

11. Akustinių savybių apibūdinimas:

11.1. statinio ir statybos produkto savybės, susijusios su apsauga nuo triukšmo, išreiškiamos garso izoliavimo rodikliu, garso slėgio lygiu ir garso galios lygiu;

11.2. akustinėms savybėms apibrėžti naudojami matavimo vienetai:

11.2.1. tūris, m^3 ;

11.2.2. paviršiaus plotas, m^2 ;

11.2.3. lygiavertis sugerties plotas, m^2 ;

11.2.4. aidėjimo trukmė, s;

11.2.5. garso slėgio lygis, dB (20 Pa atžvilgiu);

11.3. apsaugą nuo statinių išorėje spinduliuojamo oro triukšmo užtikrina pakankama uždarnosios erdvės (statinio patalpų) garso izoliacija, kuri nustatoma pagal garso izoliavimo koeficientą, apskaičiuojamą vadovaujantis darniaisiais standartais, juose nurodytose garso dažnių juostose.

Šis izoliavimas vertinamas pagal lyginamąją (vieno parametro) dydžio vertę – oro garso izoliavimo rodiklį;

11.4. apsaugą nuo gretimoje patalpoje spinduliuojamo oro triukšmo užtikrina pakankama garso izoliacija tarp dviejų uždarų erdvių (patalpų), kuri nustatoma pagal garso izoliavimo koeficientą, apskaičiuojamą vadovaujantis darniaisiais standartais, juose nurodytose garso dažnių juostose.

Šis izoliavimas vertinamas pagal lyginamąją dydžio vertę – oro garso izoliavimo rodiklį;

11.5. apsauga nuo smūgio triukšmo apibūdinama įvertinus statinio ar jo dalies perduodamą į apsaugomos nuo triukšmo patalpos perdangas garso slėgio lygį. Smūgio garso slėgio lygis nustatomas pagal darniuosius standartus, juose nurodytose dažnių juostose.

Šis triukšmo lygis vertinamas pagal lyginamąją dydžio vertę – svertinį normuotą smūgio garso slėgio lygį;

11.6. apsauga nuo įrenginių triukšmo apibūdinama įvertinus garso slėgio lygį, kuris nustatomas pagal darniuosius standartus ir vertinamas lyginamosiomis dydžio vertėmis, pvz., A svertiniu garso slėgio lygiu;

11.7. apsauga nuo aidėjimo triukšmo apibūdinama įvertinus aidėjimo trukmę patalpoje arba lygiavertį patalpos triukšmo sugerties plotą.

Triukšmas patalpoje, sąlygojamas triukšmo šaltinių akustinės galios ir patalpos išdėstymo, taip pat priklauso ir nuo patalpos įrengimo bei medžiagų, dengiančių patalpos sienas, garso sugerties koeficiento.

Lygiavertis garso sugerties plotas skaičiuojamas pagal atitinkamų patalpos paviršių garso sugerties koeficientus, nustatytus vadovaujantis darniaisiais standartais, juose nurodytose garso dažnių juostose.

Garso sugertis ir aidėjimo trukmė vertinami pagal lyginamąsias vertes, pvz., pagal garso sugerties klasę ir, esant reikalui, taip pat pagal garso dažnių juostas;

11.8. aplinkos apsauga nuo triukšmo, spinduliuojamo į aplinką šaltinių, esančių statinių viduje ar susijusių su statiniais, bendru atveju apibūdinama įvertinus garso slėgio lygį, matuojamą pagal darniuosius standartus nurodytose vietose ir išreikštą lyginamosiomis dydžio vertėmis, pvz., A svertiniu garso slėgio lygiu (esant reikalui, atsižvelgiama ir į triukšmo pobūdį).

V. ESMINIO REIKALAVIMO „APSAUGA NUO TRIUKŠMO“ ATITIKTIES PATIKRA

12. Apsaugos nuo triukšmo reikalavimai normatyviniuose dokumentuose išreiškiami vienu iš trijų būdų arba jų deriniu:

12.1. mažiausiais statinio akustinių savybių reikalavimais, išreikštais skaičiais ar nurodytais bendromis sąvokomis (A kategorijos techninėse specifikacijose);

12.2. mažiausiais statybos produktų akustinių savybių reikalavimais (B kategorijos techninėse specifikacijose);

12.3. didžiausiais leidžiamais triukšmo lygiais, kurie veikia žmones statinio viduje arba jo išorėje.

VI. A KATEGORIJOS TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

13. Statinio akustinėms savybėms įvertinti taikomas bet kuris iš pateiktų metodų arba jų derinys:

13.1. skaičiavimo metodai, kuriais galima nustatyti viso statinio savybes, kai žinomi darniųjų bandymų būdu gauti statybos produktų rodikliai.

Skaičiavimo metodai taikomi statinio arba jo dalių akustinėms savybėms įvertinti statinio projektavimo metu bei nustatant statybos produktų savybes.

Šiais metodais galima apskaičiuoti:

13.1.1. išorės triukšmo sukulto garso izoliavimo rodiklio vertę;

13.1.2. uždarų erdvių (tarp gretimų patalpų) garso izoliavimo rodiklio vertę;

13.1.3. perduodamo smūgio garso slėgio lygio vertę;

13.1.4. įrenginių garso slėgio lygio vertę;

13.1.5. aidėjimo trukmę ar lygiavertį garso sugerties plotą;

13.1.6. garso slėgio lygio vertę statinio išorėje, kai triukšmo šaltinis yra statinio viduje arba yra su juo susijęs.

Šiais skaičiavimo metodais galima nustatyti viso statinio arba jo dalių akustines savybes.

Statinių arba jo dalių akustinės savybės nustatomos pagal lyginamųjų dydžių verčių lentelę, kiekvienu aukščiau pateiktu atveju atskirai, apibūdinant apsaugą nuo triukšmo. Lyginamosios dydžio vertės turi būti nustatomos suderintai, taikant vienodus arba suderintus matavimo vienetus, kurie yra būtini akustinėms savybėms įvertinti ir yra aprašyti IV skyriuje;

13.2. laboratoriniai metodai (prototipų bandymai) – metodai, paremti faktinių matmenų prototipo (bandinio) arba patalpų maketo (teatro, koncertų salės ir pan.) bandymais.

Akustikos laboratorijose matuojami faktinių matmenų statinio dalių (bandinių): sienų, pertvarų, grindų, lubų ir stogų, vėdinimo sistemų ir t. t. – garso izoliavimo rodikliai;

13.3. aprašomieji metodai – metodai, taikomi elementams bei konstrukcijoms, kurie aprašomi įprastu būdu, t. y. pagal medžiagos tipą, jos plotinį tankį ir t. t. Statybos produktų akustinės savybės aprašomos standartuose;

13.4. patikros metodai – metodai, paremti natūriniais bandymais (statinio statybos metu ir atiduodant naudoti).

VII. B KATEGORIJOS TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

14. Statybos produktų akustinės savybės gali būti išreikštos akustiniais statybos produkto rodikliais arba tokiais šių produktų rodikliais kaip plotinis tankis ir pan.

15. Priklausomai nuo statybos produkto tipo ir jo panaudojimo ypatybių į šio produkto darniuosius standartus įtraukiama vienas ar daugiau bendrųjų statybos produkto rodiklių, kurie gali būti taikomi aprašant ar skaičiuojant statinių akustines savybes:

15.1. matmenys;

15.2. tankis;

15.3. tamprumas;

15.4. plotinis tankis;

15.5. dinaminis standumas (spūdumas);

15.6. pasipriešinimas (varža) oro srautui.

16. Akustinių savybių sąlyginiai ženklai, žymenys, jų matavimo vienetai, matavimo ar įvertinimo metodai nustatomi pagal darniuosius standartus. Iš akustinių savybių aprašymo bei jų išraiškos simbolių turi būti aišku apie laboratorinių tyrimų rezultatus arba įvertinimą, atliktą pagal darniuosius standartus.

Statybos produktų akustinės savybės taip pat gali būti nustatytos ir skaičiavimo metodais, nurodytais VI skyriuje.

17. Statybos produkto akustinės savybės arba jų deriniai yra:

17.1. oro garso izoliavimo rodiklis;

17.2. smūgio triukšmo izoliavimo rodiklis;

17.3. garso sugerties klasė (lyginamasis garso sugerties koeficientas);

17.4. produktų, naudojamų vandens išleidimo instaliacijoje, – triukšmo lygio rodiklis;

17.5. stacionarių įrenginių – A svertinis garso galios lygis.

Jei įmanoma, turi būti taikomi skaičiavimo metodai, įvertinantys statybos produkto rodiklius, numatomus atsižvelgiant į jo savybes.

18. Atskirų grupių statybos produktų akustines savybes išreiškiantys rodikliai yra:

18.1. langų – oro garso izoliavimas, išmatuotas, išreikštas ir įvertintas vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal lyginamąją garso izoliavimo rodiklio vertę, apskaičiuotą vidaus ir išorės triukšmo atvejais;

18.2. durų – oro garso izoliavimas, išmatuotas, išreikštas ir įvertintas vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal lyginamąją garso izoliavimo rodiklio vertę, apskaičiuotą vidaus triukšmo, jeigu būtina, – ir išorės triukšmo atvejais;

18.3. grindų dangų, „plaukiojančių“ grindų – smūgio garso izoliavimas, išmatuotas, išreikštas ir įvertintas vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal lyginamąją smūgio garso izoliavimo rodiklio vertę;

18.4. dangų, turinčių garsą sugeriančių savybių, – garso sugerties koeficientas, išmatuotas, išreikštas ir įvertintas vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal lyginamąją garso sugerties koeficiento vertę;

18.5. statinio inžinerinių sistemų:

18.5.1. vandentiekio – vandentiekio sistemos komponentų garso slėgio lygis, išmatuotas, išreikštas ir įvertintas vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal A svertinę garso galios lygio vertę;

18.5.2. oro tiekimo angos – oro garso izoliavimas, išmatuotas, išreikštas ir įvertintas vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal lyginamąją garso izoliavimo rodiklio vertę, apskaičiuotą išorės triukšmo atveju;

18.5.3. vėdinimo sistemos (gyvenamuosiuose pastatuose) – sistemos komponentų netiesiogiai perduodamo garso izoliavimas, išmatuotas, išreikštas ir įvertintas vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal lyginamąją garso izoliavimo rodiklio vertę, apskaičiuotą vidaus triukšmo atveju.

Pavienių sistemos įtaisų – triukšmo galios lygis, išmatuotas, išreikštas ir įvertintas vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal A svertinę garso galios vertę;

18.5.4. kitos ilgalaikio naudojimo įrangos – jos komponentų garso galia, išmatuota, išreikšta ir įvertinta vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal A svertinę garso galios vertę;

18.6. triukšmo barjerų (sienelių) – oro garso izoliavimas, garso sugertis, išmatuoti, išreikšti ir įvertinti vadovaujantis darniaisiais standartais, pagal lyginamąsias jų dydžių vertes;

18.7. kiti statybos produktai (įskaitant pavienius komponentus arba jų rinkinį, taip pat sienos ar pertvaros, stogai, grindys, lubos) – tam tikri jų akustiniai duomenys turi būti išreikšti vadovaujantis darniaisiais standartais. Reikiamus akustinius rodiklius priklausomai nuo šių produktų naudojimo akustinės paskirties galima pasirinkti pagal 15 ir 17 punktus. Tam tikrais atvejais turi būti įvertinama ir šių rodiklių sąveika.

Statybos produkto akustiniai rodikliai nustatomi laboratorijoje darniųjų bandymų būdu

arba taikant darniuosius skaičiavimo metodus;

18.8. kelių statyboje naudojamų statybos produktų akustinės savybės (pavieniai rodikliai arba jų deriniai):

18.8.1. garso izoliavimas;

18.8.2. garso sugertis (arba atspindys);

18.8.3. garso slopimas (slopinimas).

VIII. ESMINIO REIKALAVIMO NORMUOJAMI PARAMETRAI

19. Esminio reikalavimo normuojami rodiklių parametrai nustatomi A ir B kategorijų techninėse specifikacijose.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Asmenys, pažeidę šio Reglamento reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
